

ارائه روشی جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی حاصل از تصاویر ستینل-۱ با استفاده از مدل رقومی SRTM و تبدیل موجک دوبعدی

محمدامین قنادی*

امیررضا مرادی^۱

تاریخ پذیرش مقاله: ۹۹/۰۶/۱۴

تاریخ دریافت مقاله: ۹۹/۰۲/۱۰

*****

چکیده

تولید مدل رقومی زمین با قدرت تفکیک و دقت ارتفاعی بالا همیشه یکی از مهم‌ترین اهداف سنجش از دور ماهواره‌ای بوده است. یکی از ارکان اصلی سنجش از دور ماهواره‌ای، سنجش از دور راداری می‌باشد. تولید مدل ارتفاعی رقومی از سطح زمین با استفاده از تداخل‌سنگی راداری به علت ویژگی‌های منحصر به فرد این تصاویر برای محققین جذاب است. در سال‌های اخیر پروژه‌های فضایی بسیاری آغاز به اخذ اطلاعات از سطح کره زمین کرده‌اند که یکی از آخرین آنها پروژه ستینل می‌باشد. ستینل-۱ بخش راداری پروژه ستینل است. مدل‌های رقومی حاصل از تداخل‌سنگی راداری به علت وجود خطاهای متعدد از جمله خطای در اطلاعات فاز ایترفروگرام دارای خطا و گاهی اوقات اشتباه بزرگ در نقاط ارتفاعی می‌باشند. از این رو مدل‌های رقومی حاصل از فرآیند تداخل‌سنگی راداری پس از تولید نیاز به بهبود دارند.

در این مقاله روشنی برای بهبود مدل رقومی ارتفاعی به دست آمده از تصاویر ستینل-۱ با استفاده از مدل رقومی ارتفاعی موجود (Shuttle Radar Topography Mission) SRTM و روشنی بر اساس تبدیل موجک دوبعدی، پیشنهاد می‌شود. تصاویر مورد استفاده در این مقاله بخشی از شمال شهر تهران است. مدل ارتفاعی رقومی تولید شده با استفاده از روش پیشنهادی با مدل ارتفاعی رقومی مرجع یک متر با دقت ارتفاعی بالا مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. نتایج مقاله نشان می‌دهند که روش پیشنهادی به شکل مؤثری در بهبود دقت مدل رقومی حاصل از تصاویر ستینل-۱ عمل می‌کند. با استفاده از این روش خطای مدل رقومی ارتفاعی به میزان قابل توجهی کاهش می‌یابد (30% الی 82%) و این بدین معنی می‌باشد که با حفظ قدرت تفکیک مدل رقومی حاصل از تصاویر ستینل-۱ می‌توان دقت ارتفاعی آن را به شکل محسوسی بهبود داد.

واژه‌های کلیدی: مدل رقومی ارتفاعی، تبدیل موجک دوبعدی، تداخل‌سنگی راداری، تصاویر ستینل-۱

*****

۱- دکتری ژئودزی، عضو هیأت علمی گروه مهندسی نقشه برداری، دانشکده مهندسی علوم زمین، دانشگاه صنعتی اراک (نویسنده مسئول) a-moradi@arakut.ac.ir

۲- دکتری فتوگرامتری، عضو هیأت علمی گروه مهندسی نقشه برداری، دانشکده مهندسی علوم زمین، دانشگاه صنعتی اراک m.ghannadi@arakut.ac.ir

۱- مقدمه

از این دو استراتژی مزایا و معایب خاص خود را دارند که در مطالعه‌های صورت گرفته در گذشته مورد بررسی قرار گرفته‌اند (Capaldo et al., 2015).

با استفاده از تداخل‌سنجمی تصاویر ماهواره‌ای راداری می‌توان برای مناطق با وسعت بالا DEM تولید نمود. در سال‌های گذشته مطالعات فراوانی در حوزه تداخل‌سنجمی راداری صورت گرفته است. در سال ۱۹۷۴ برای اولین بار اثر طول مبنا بر روی نقشه توپوگرافی تولید شده از تداخل‌سنجمی راداری مورد ارزیابی قرار گرفت. این موضوع توسط سایر پژوهشگران از جمله زبکر و گلستانی در سال ۱۹۸۶ نیز مورد پیگیری قرار گرفت (Geymen, 2014). اولین ماهواره^۴ SAR که در مدار قرار گرفت SEASAT بود که توسط ناسا^۵ در سال ۱۹۷۸ به فضا پرتاب شد. در سال ۱۹۹۰ ماهواره ماجلان^۶ برای رصد سایر سیارات به فضا پرتاب شد. سازمان فضایی اتحادیه اروپا (ESA^۷) در سال‌های بعد ماهواره‌های ERS^۸ ۱/۲ را برای تصویربرداری از سطح زمین ارسال نمود (Geymen, 2014). یکی از مأموریت‌های موفق تولید DEM از تصاویر ماهواره‌ای راداری با فرآیند تداخل‌سنجمی، پروژه SRTM^۹ است. SRTM از ۵۶ درجه جنوبی تا ۶۰ درجه شمالی کره زمین را پوشش می‌دهد. ناسا مدل ارتفاعی رقومی با قدرت تفکیک ۳۰ متر و ۹۰ متر را به رایگان در اختیار کاربران قرار داده است. پروژه موفق دیگر نیز TanDEM-X است. در این پروژه از ماهواره‌های TerraSAR-X استفاده می‌شود. TerraSAR-X با استفاده از تداخل‌سنجمی راداری مدل ارتفاعی سطح زمین را بصورت سراسری با قدرت تفکیک بالا تولید می‌کند (Gao, Liu, Li, & Wu, 2017). بهبود DEM تولید شده از تصاویر TerraSAR-X نیز توسط پژوهشگران مورد مطالعه قرار گرفته است (Xinshuang et al., 2018). در سال‌های اخیر علاوه

مدل ارتفاعی رقومی زمین^۱ (DEM) نمایش فیزیکی زمین و تعیین توپوگرافی آن است که بوسیله یک مدل سه بعدی رقومی نمایش داده می‌شود. تولید DEM با قدرت تفکیک مکانی^۲ بالا و همچنین دقت و صحت ارتفاعی مطلوب بطور گسترده در کاربردهای متفاوت استفاده می‌شود. DEM کاربردهای فراوانی دارد که از جمله این کاربردها می‌توان به مدیریت حوادث و آنانلیز ریسک، باستان‌شناسی، امنیت، صنعت هوایی، جنگل‌داری، انرژی، نقشه‌برداری توپوگرافی، پایش زمین لغزش، آنالیز فرونیشت و تولید سامانه اطلاعات مکانی اشاره نمود (Makineci & Karabörk, 2016). یکی از اصلی‌ترین منابع اطلاعاتی مورد نیاز جهت تولید DEM تصاویر ماهواره‌ای می‌باشد. در سنجش از دور ماهواره‌ای غالباً تصاویر نوری و راداری جهت تولید DEM استفاده می‌شوند. بزرگترین مزیت استفاده از تصاویر راداری جهت تولید DEM در مقایسه با تصاویر نوری، قابلیت تصویربرداری راداری در شب و روز و شرایط آب و هوایی متنوع است (Mohammad Amin Ghannadi, 2013).

دو استراتژی تولید DEM از تصاویر راداری، تداخل‌سنجمی راداری^۳ (Chu, Das, & Lindenschmidt, 2017; Lombardi, Lorusso, Fasano, & Milillo, 2016; Xinshuang, Lingling, Xiaoliang, Xitao, & Balz, Zhang, & Liao, 2013; Dong, Wei, 2018) و رادارگرامتری است (Zhang, Balz, Luo, & Liao, 2018; M. A. Ghannadi & Saadatseresht, 2018; Saadatseresht & Ghannadi, 2018). در فرآیند تداخل‌سنجمی از اطلاعات فاز تصاویر استفاده می‌شود و این در حالی است که اطلاعات دامنه تصاویر در فرآیند رادارگرامتری مورد استفاده واقع می‌گیرد (M. Ghannadi, Saadatseresht, & Eftekhar, 2014). در تداخل‌سنجمی راداری از تصاویر با طول باز کوتاه میان زوج تصویر و در رادارگرامتری از تصاویر با طول باز بلند استفاده می‌شود (M. Ghannadi & Saadatseresht, 2014). هر کدام

4- Synthetic Aperture Radar

5- Nasa

6- Magellan

7- The European Space Agency

8- European Remote Sensing

9- Shuttle Radar Topography Mission

1- Digital Elevation Model

2- Spatial Resolution

3- Interferometry SAR

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (سچر) ارائه روشنی جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی حاصل از ... / ۳۷

سنجدنه قابلیت اخذ تصاویر راداری به صورت پلاریزاسیون دوگانه HH و HV, VV را دارد. ماهواره ستینل-۱ قادر است هر ۱۲ روز یکبار از کل کره زمین تصویربرداری کند. بنابراین در صورت استفاده از هر دو سکوی ستینل-۱ قدرت تفکیک زمانی^۱ و یا بعارتی بازدید^۲ ستینل-۱ به ۶ روز خواهد رسید. زاویه برخورد^۳ این سنجدنه ۲۹,۱° الی ۶° درجه است. سنجدنه ستینل-۱ در چهار حالت از سطح زمین تصویربرداری می‌کند.

این چهار حالت عبارتنداز حالت (SM) Strip Map، حالت (IW) Interferometric Wide Swath، حالت (EW) Extra Wide Swath و (WM) Wave Mode. حالت IW اصلی‌ترین نوع تصویربرداری ستینل-۱ با اهداف تداخل سنجی راداری می‌باشد (Yagüe-Martínez et al., 2016). پنهانی نوار تصویربرداری در این حالت ۲۵۰ کیلومتر می‌باشد. قدرت تفکیک مکانی در این نوع از تصویربرداری ۵ متر در امتداد آzymوت^۴ و ۲۰ متر در امتداد رنج^۵ می‌باشد و این نشان دهنده حجم بزرگ این تصاویر و نیاز به روش‌ها و نرم افزارهایی با قابلیت پردازش داده‌های سنگین می‌باشد. تصاویر IW از سه sub-swath به نام‌های IW1, IW2, IW3 تشکیل شده است، این تقسیم بندی در امتداد پیکسل‌ها می‌باشد. در تصویربرداری این حالت از تکنیک^۶ TOPSAR استفاده شده است (Yagüe-Martínez et al., 2016).

ارزیابی دقت تداخل سنجی راداری با تصاویر ستینل-۱ تصاویر از موضوعات مورد مطالعه چند سال اخیر بوده است (Letsios et al.; Nikolakopoulos & Kyriou, 2015). غالباً DEM حاصل از تداخل سنجی راداری نیاز به بهبود دارد. یکی از اصلی‌ترین دلایل آن نیز اثر خطاهای فاز است که در

بر پروژه‌های SRTM و TanDEM-X ماهواره‌های راداری متنوعی شروع به تصویربرداری از سطح زمین کردند. از مهم‌ترین ماهواره‌های راداری می‌توان به ALOS-PALSAR، Radarsat-2 و CosmoskyMed اشاره نمود که با اخذ تصاویر با قدرت تفکیک مکانی متوسط و بالا در باندهای متفاوت نقش مؤثری در جمع آوری اطلاعات از سطح زمین داشته‌اند. یکی از پروژه‌های اخیر سنجش از دور ماهواره‌ای، ستینل^۷ است. ماهواره‌های ستینل انواع تصاویر چندطیفی (Yagüe-Martínez et al., Immitzer, Vuolo, & Atzberger, 2016) و حرارتی (Toming et al., 2017) را از سطح زمین اخذ می‌کنند. بیشترین کاربرد اطلاعات اخذ شده از مأموریت ستینل، تداخل سنجی راداری با هدف تعیین جابجایی سطح زمین (Yagüe-Martínez et al., 2016) تولید مدل رقومی ارتفاعی (Letsios, Faraslis, & Stathakis; Nikolakopoulos & Kyriou, 2015) تهیه نقشه پوشش اراضی از سطح زمین (Ghorbanian et al., 2020) کشف تغییرات پوشش اراضی (Clement, Kilsby, & Moore, 2018) تعیین دمای سطح زمین (Taghadosi, Hasanlou, Ghent, & Tansey, 2020) و پایش سطح زمین (Y. Li, Martinis, Plank, & Eftekhar, 2019) می‌باشد. ستینل-۱ بخش راداری پروژه ستینل است. در این مطالعه از تصاویر ستینل-۱ برای تولید DEM استفاده شده است، از این رو در ادامه جزئیات بیشتری در مورد این ماهواره و تصاویر آن ارائه می‌شود.

پروژه ستینل-۱ در واقع مجموعه مشاهدات راداری ماهواره‌ای است که با همکاری اتحادیه اروپا و آژانس فضایی اروپا صورت می‌پذیرد. سکوی A پروژه ستینل-۱ در تاریخ ۳ آپریل سال ۲۰۱۴ به فضا پرتاب شد و از تاریخ ۳ اکتبر سال ۲۰۱۴ تصاویر آن در اختیار کاربران قرار گرفته است. این پروژه از ترکیب دو سکوی A و B در یک صفحه مداری با اختلاف فاز ۱۸۰ درجه نسبت به هم، تشکیل شده است. ستینل-۱ تجهیزات یک سنجدنه SAR با مرکز فرکانس ۵,۴۰۵ که در باند C قرار دارد را حمل می‌کند. این

2- Temporal Resolution

3- Revisit

4- Incidence Angle

5- Azimuth

6- Range

7- Terrain Observation with Progressive Scans SAR

1- Sentinel

۲، مروری بر مبانی تئوری تبدیل موجک و تبدیل موجک دو بعدی صورت می پذیرد. سپس در بخش ۳، روش پیشنهادی جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی تولید شده از تصاویر ستینل-۱ معرفی می شود. در بخش ۴، نتایج آزمایش ها نمایش داده شده و مورد بحث و بررسی قرار می گیرند و نهایتاً در بخش ۵، جمع بندی و نتیجه گیری ارائه خواهد شد.

۲- مروری بر مبانی تئوری تبدیل موجک و تبدیل موجک دو بعدی

تبدیل موجک به عنوان یک ابزار تحلیل طیفی، مبتنی است بر بسط هر تابع مانند $f(t)$ به صورت رابطه (۱)

$$f(t) = \sum_i a_i \psi_i(t) \quad (1)$$

که در آن، a_i ها ضرایب حقیقی موسوم به ضرایب بسط و ψ_i ها نیز توابعی حقیقی بنام توابع بسط یا پایه ای برای فضای شامل f هستند. در صورتی که این توابع پایه، متعامد یکه باشند می توان نوشت (Primer, Burrus, & Gopinath, 1998)

$$\langle \psi_k(t), \psi_l(t) \rangle = \int (\psi_k(t) \psi_l(t)) dt = \delta_{k,l} \quad (2)$$

و در این صورت، ضرایب بسط در رابطه (۱) از رابطه (۳) قابل محاسبه می باشند:

$$a_k = \langle f(t), \psi_k(t) \rangle = \int \psi_k(t) f(t) dt \quad (3)$$

در یک سری فوریه، توابع پایه متعامد سیستم، توابع نمایی و در سری تیلور این توابع، غیر متعامد و به صورت مجموعه چند جمله ای ها خواهد بود. اما در تبدیل موجک، توابع پایه، امواجی با انرژی متتمرکز موسوم به موجک ها می باشند که می توانند متناسب با سیگنال مورد تحلیل، انتخاب گشته و متعامد یا غیر متعامد باشند. در این تبدیل می توان رابطه (۱) را چنین بازنویسی نمود:

$$f(t) = \sum_k \sum_j a_{j,k} \psi_{j,k}(t) \quad (4)$$

در این رابطه، $\psi_{j,k}$ ها همان موجک ها یا توابع پایه

موارد بسیاری تبدیل به اشتباهات^۱ در نقاط ارتفاعی می شود (Zhang, Wang, Huang, Zhou, & Wu, 2012). یکی دیگر از عوامل ایجاد نویز در فاز ایترفروگرام میزان خط مبنای^۲ تصاویر است که در این زمینه مطالعاتی پیرامون اثر این نوع از نویز بر DEM تولید شده از تصاویر ستینل-۱^۳ صورت گرفته است (Nonaka, Asaka, Iwashita, & Ogushi, 2019). برای بهبود DEM تولید شده از تصاویر SAR از روش های مختلفی استفاده شده است. یکی از این روش ها استفاده از اطلاعات موجود در SRTM می باشد. برای نمونه در یکی از مطالعات صورت گرفته از اطلاعات SRTM برای بهبود DEM تولید شده از ERS1/2 استفاده شده است. با کمک اطلاعات SRTM فاز ایترفروگرام نواحی با همچسبی پایین، ارتقا یافته است (Zhang et al., 2012).

از مطالعات صورت گرفته می توان به این جمع بندی رسید که تصاویر ماهواره ای ستینل-۱^۴ پتانسیل بالایی در تولید محصولاتی همچون DEM دارند. در سال های اخیر مطالعاتی پیرامون ارزیابی دقت DEM تولید شده از تصاویر ستینل-۱ و بهبود آن ارائه شده است. یکی از ابزارهای بهبود دقت DEM استفاده از اطلاعات SRTM است. در این مقاله نیز روشی جهت بهبود دقت DEM تولید شده از تصاویر ستینل-۱^۵ پیشنهاد می شود. در واقع نوآوری این پژوهش ارائه مدلی مبتنی بر تبدیل موجک^۶ دو بعدی است که از داده های ارتفاعی موجود SRTM در جهت بهبود دقت مدل رقومی ارتفاعی ستینل-۱ استفاده می کند. در این روش پیشنهادی، ابتدا با استفاده از دو زوج تصویر با عبور صعودی^۷ و نزولی^۸ ماهواره ستینل-۱ از منطقه مورد مطالعه DEM تهیه می شود. از فرآیند تداخل سنجی راداری برای این کار استفاده می شود. سپس با استفاده از SRTM موجود و روشی مبتنی بر موجک دو بعدی، دقت آن افزایش می یابد. مباحث این مقاله بدین صورت می باشد که در بخش

1- Outliers

2- Base Line

3- Wavelet

4- Ascending

5- Descending

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (۲۸۰)

ارائه روشی جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی حاصل از ... / ۳۹

تبديل موجک سریع شناخته می‌شود، مبتنی است بر دو رابطه بازگشتی (۸) و (۹) که بین توابع مقیاس و موجک در مقیاس‌های متواالی برقرار هستند (Primer et al., 1998)

$$\varphi(t) = \sqrt{2} \sum_n h(n) \varphi(2t - n) \quad (8)$$

و

$$\psi(t) = \sqrt{2} \sum_n g(n) \varphi(2t - n) \quad (9)$$

در عبارات فوق ضرایب بسط یعنی h و g ها به ترتیب فیلترهای مقیاس و موجک نامیده می‌شوند و ارتباط آن‌ها با ضرایب c و d در رابطه (۷) به صورت رابطه (۱۰) می‌باشد

(Primer et al., 1998)

$$c_j(k) = \sum_m h(m - 2k) c_{j+1}(m) \quad (10)$$

و

$$d_j(k) = \sum_m g(m - 2k) c_{j+1}(m) \quad (11)$$

همچنین بین ضرایب h و g رابطه (۱۲) برقرار می‌باشد:

$$g(n) = (-1)^n h(1 - n) \quad (12)$$

در صورتی که نمونه‌های عددی موجود از یک سیگنال را متناظر با مجموع c_{j+1} ‌ها در نظر بگیریم آنگاه دو رابطه (۱۰) و (۱۱) متناظر با اعمال تبدیل موجک گستته به عنوان فیلترسازی بوده و دو عبارت فوق را که به محاسبه دو بخش مشتمل بر کلیات و جزئیات سیگنال می‌انجامد، بعضان تبدیل گستته موجک سیگنال، لحاظ نموده و بر عکس در بازسازی سیگنال اولیه نیز می‌توان از ضرایب مقیاس و موجک در تنازنرا با تبدیل موجک معکوس به صورت رابطه (۱۳) استفاده نمود (Primer et al., 1998)

$$c_{j+1}(k) = \sum_m h(k - 2m) c_j(m) + \sum_m g(k - 2m) d_j(m) \quad (13)$$

با تعمیم آنچه که در مورد تبدیل یک بعدی بیان گردید می‌توان برای محاسبه تبدیل موجک گستته دو بعدی نیز بر مبنای فیلترهای موجک و مقیاس از روابط (۱۴) بهره

جست (Z. Li, 1996)

سیستم بوده و ضرایب بسط را تبدیل گستته موجک تابع و بر عکس، رابطه (۴) را تبدیل گستته معکوس موجک می‌دانند. در هر سیستم موجک، مجموعه توابع پایه سیستم در نتیجه انساط یا انقباض و نیز جابجایی یک تابع مولد اولیه بنام موجک مادر ($\psi(t)$) بدست می‌آیند؛ یعنی

$$\psi_{j,k}(t) = 2^{j/2} \psi(2^j t - k) \quad (5)$$

یکی از ویژگی‌های جذاب تبدیل موجک گستته، امکان توجه به مقوله قدرت تفکیک داده‌ها و استفاده از آن به عنوان یک ابزار تحلیل چند تفکیکی^۱ است؛ بدین منظور لازم است که رابطه (۴) به شکل دیگری بازنویسی شود. برای این‌کار از دسته‌ای از توابع موسوم به توابع مقیاس^۲ یا $\{\varphi_k(t)\}$ در کنار موجک‌ها، برای بازسازی فضای توابع بهره برده می‌شود. در اینجا نیز مشابه با موجک مادر، از یک تابع مولد موسوم به تابع مقیاس اولیه یا $\varphi(t)$ استفاده نموده و با جابجا نمودن آن از طریق وارد کردن پارامتر جابجایی k ، دسته توابع پایه‌ای را که همان توابع مقیاس $\varphi_k(t)$ هستند، به صورت رابطه (۶) خواهیم داشت:

$$\forall k \in \mathbb{Z}, \varphi_k(t) = \varphi(t - k) \quad (6)$$

این تابع قادر به تبیین کلیات سیگنال مورد تحلیل بوده و موجک‌ها در مقیاس‌های مختلف، جزئیات سیگنال را پوشش می‌دهند؛ به نحوی که می‌توان متناظر با رابطه (۴) به بیان دیگری برای تبدیل موجک دست یافت که در آن هر تابع دلخواه مانند $g(t)$ به دو بخش معجزا یعنی کلیات و جزئیات به صورت زیر تفکیک می‌گردد (Primer et al., 1998)

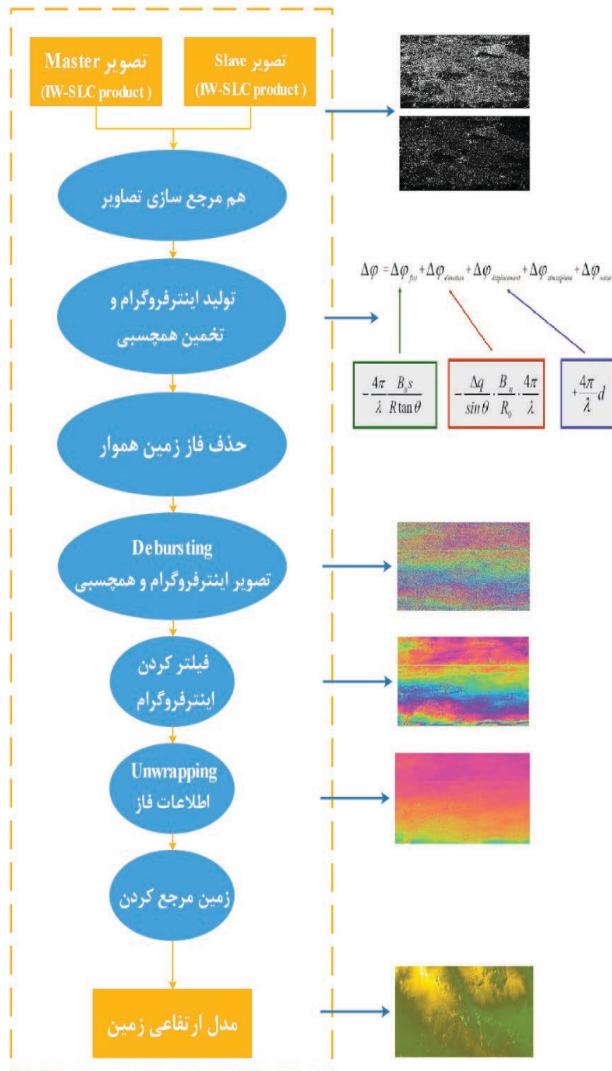
$$g(t) = \sum_{k=-\infty}^{+\infty} c_k \varphi_k(t) + \sum_{j=0}^{+\infty} \sum_{k=-\infty}^{+\infty} d_{j,k} \psi_{j,k}(t) \quad (7)$$

مفهوم تفکیک جزئیات و کلیات سیگنال مورد تحلیل، پایه الگوریتم محاسبه تبدیل موجک گستته در عمل می‌باشد که در سال ۱۹۸۹ توسط ملالات (Mallat, 1989) معرفی و توسعه بیلکین و همکاران در سال ۱۹۹۱ (Beylkin, Coifman, & Rokhlin, 1991) شد. این فرآیند که به عنوان

1- Multi-Resolution Analysis (MRA)

2- Scaling function

توجه به قابلیت تبدیل موجک در تفکیک جزئیات و کلیات سیگنال‌ها به عنوان یک ابزار تحلیل چندتفکیکی، فرآیند معرفی شده در نگاره ۲ برای بهبود کیفیت مدل ارتفاعی زمین مدنظر قرار گرفته است.

نگاره ۱: تولید DEM از تصاویر سنتینل-۱ با استفاده از تداخل سنجی راداری

در این فرآیند، ابتدا با استفاده از تبدیل موجک گستته دو بعدی، یعنی برمبانای معادلات (۱۴)، کلیات و جزئیات هریک از مدل‌های رقومی تولید شده از حالات صعودی و نزولی سنتینل-۱، تفکیک گردیده و با توجه به ماهیت این

$$\begin{cases} c_j(n, m) = \sum_k \sum_l h(k - 2n) h(l - 2m) c_{j+1}(k, l) \\ d_{j,1}(n, m) = \sum_k \sum_l g(k - 2n) h(l - 2m) c_{j+1}(k, l) \\ d_{j,2}(n, m) = \sum_k \sum_l h(k - 2n) g(l - 2m) c_{j+1}(k, l) \\ d_{j,3}(n, m) = \sum_k \sum_l g(k - 2n) g(l - 2m) c_{j+1}(k, l) \end{cases} \quad (14)$$

همچنین بازیابی سیگنال اولیه از تبدیل موجک گستته دو بعدی معکوس، به طریق رابطه (۱۵) انجام می‌گردد
(Z. Li, 1996)

$$\begin{aligned} c_{j+1}(n, m) &= \sum_k \sum_l h(2k - n) h(2l - m) c_j(k, l) \\ &+ \sum_k \sum_l g(2k - n) h(2l - m) d_{j,1}(k, l) \\ &+ \sum_k \sum_l h(2k - n) g(2l - m) d_{j,2}(k, l) \\ &+ \sum_k \sum_l g(2k - n) g(2l - m) d_{j,3}(k, l) \end{aligned} \quad (15)$$

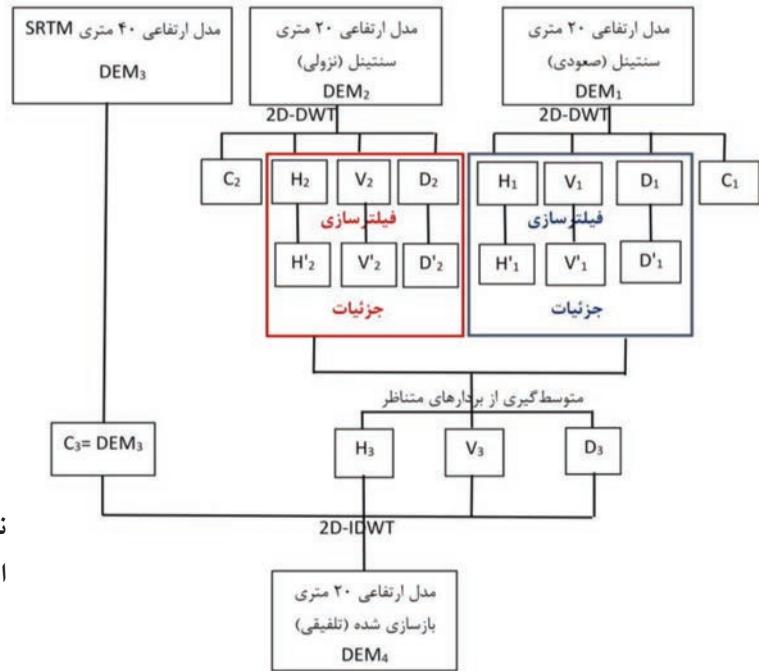
در اینجا نیز ضرایب c_j نمایانگر کلیات سیگنال دو بعدی و ضرایب d_j نیز معرف جزئیات آن می‌باشند؛ با این تفاوت که در هر سطح، جزئیات به سه بخش افقی، عمودی و مورب تقسیم‌بندی می‌گردد.

۳- روش پیشنهادی

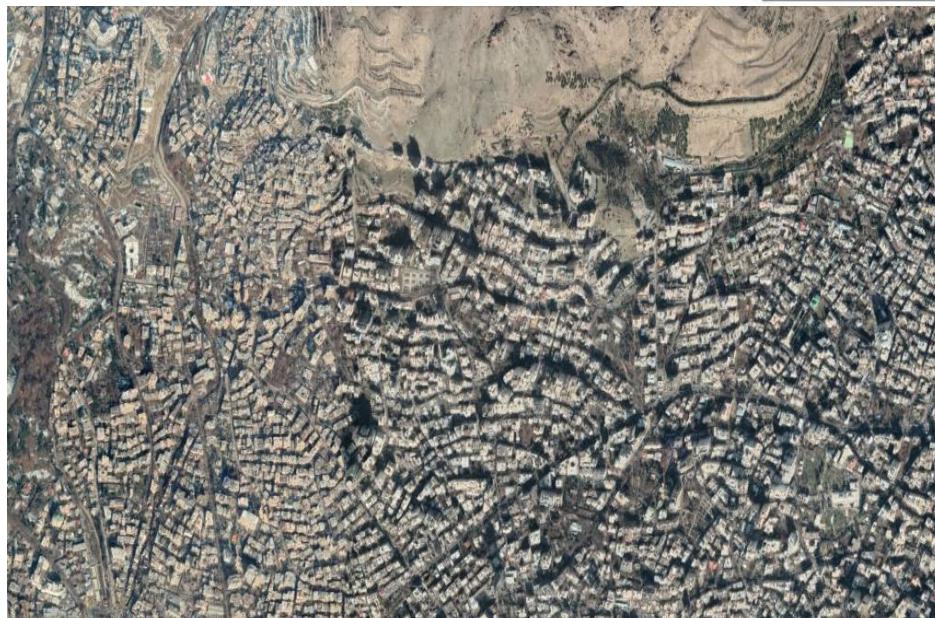
در این مقاله از تداخل سنجی راداری برای تولید DEM از تصاویر سنتینل-۱ استفاده شده است. فرآیند صورت گرفته برای این کار در فلوچارت نگاره ۱ نمایش داده شده است. برای دریافت جزئیات بیشتر از فرآیند تولید DEM از تصاویر سنتینل-۱ می‌توان به مقاله قنادی و همکاران (ENAYATI & Khesali, 2019) مراجعه نمود.

همانگونه در بخش مقدمه اشاره شد، DEM تولید شده از تداخل سنجی راداری بعلت وجود خطا در فاز ایترفروگرام نیاز به اصلاح دارد. در این بخش روشی جهت بهبود DEM حاصل از تصاویر سنتینل-۱ با کمک SRTM موجود براساس تبدیل موجک دو بعدی ارائه می‌شود. با

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (سیر)
ارائه روشهای جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی حاصل از ... / ۴۱

نگاره ۲: فرآیند بهبود کیفیت مدل ارتفاعی زمین با استفاده از تبدیل موجک گستته دو بعدی

نگاره ۳: منطقه مورد مطالعه
واقع در شمال شهر تهران

دارای قدرت تفکیک ۴۰ متر بوده و داده های مربوط به مدل SRTM با همین قدرت تفکیک (بازسازی شده از SRTM ۳۰ متری)، از کیفیت مطلوب تری برخوردار می باشند، در فرآیند بازسازی به کمک تبدیل موجک گستته دو بعدی معکوس، داده های مدل مذکور را جایگزین بردار کلیات نموده و نهایتاً با اعمال تبدیل موجک گستته دو بعدی معکوس، خروجی مدل ارتفاعی بهبود یافته با قدرت تفکیک ۲۰ متری محاسبه می گردد.

مدل ها، برای بازسازی مدل ارتفاعی بهبود یافته، دو اقدام مدنظر قرار گرفته است؛ اولاً با آستانه گذاری¹ روی ضرایب متناظر با جزئیات، این ضرایب فیلتر شده و متوسط نتایج به عنوان جزئیات یا بخش با فرکанс بالای مدل بهبود یافته لحاظ می گردد.

ثانیاً از آنجا که کلیات بدست آمده از تبدیل موجک

1- Thresholding

جدول ۱: مشخصات تصاویر ستینل-۱ مورد استفاده جهت تولید DEM

قدرت تفکیک مکانی	حالت تصویر	زاویه برخورد	قطبیش	تاریخ اخذ تصویر Slave	تاریخ اخذ تصویر Master	عبور
۵×۲۰	IW-SLC	۴۳/۹ درجه	VV	۲۰۱۵/۰۵/۱۱	۲۰۱۵/۰۳/۲۴	صعودی
۵×۲۰	IW-SLC	۳۹/۲ درجه	VV	۲۰۱۵/۰۵/۲۴	۲۰۱۴/۱۱/۲۵	نزولی

نگاره ۴: منطقه تحت پوشش زوج تصویر ستینل-۱ با عبور صعودی (۱) و نزولی (۲)
 ماهواره از شهرستان تهران

۴-۳- پیاده‌سازی آزمایش‌ها

از DEM با قدرت تفکیک مکانی ۳۰ متری SRTM

موجود جهت بهبود DEM تولید شده از تصاویر ستینل-۱ استفاده شده است. جهت ارزیابی مدل رقومی تولید شده توسط تصاویر ستینل-۱ از DEM مرجع یک متر که با دقت ارتفاعی بالا از منطقه تهیه شده است، استفاده می‌گردد. این اطلاعات ارتفاعی با استفاده از روش فتوگرامتری هوایی جمع‌آوری شده است. دو شبکه با ۱۹۵۶۹ نقطه ارتفاعی خروجی تولید DEM با استفاده از دو زوج تصویر ستینل-۱ از منطقه می‌باشد. همچنین SRTM نیز بصورت یک شبکه ارتفاعی با ۴۸۱۶ نقطه از منطقه وارد فرایند روش پیشنهادی می‌شود. نتایج حاصل از اعمال روش پیشنهادی، به عنوان DEM بهبود یافته منطقه مورد مطالعه در نگاره ۳ به تصویر درآمده است. بعلاوه، به جهت مقایسه و بررسی کارآیی روند پیشنهادی، مدل ارتفاعی زمین در منطقه مورد مطالعه، بدون استفاده از تبدیل موجک دو بعدی و تنها از طریق میانگین‌گیری از خروجی مدل‌های رقومی حاصل از حالت‌های صعود و فرود ماهواره ستینل-۱ (با و بدون

۴-۴- آزمایش‌ها و نتایج

۴-۱- منطقه مورد مطالعه

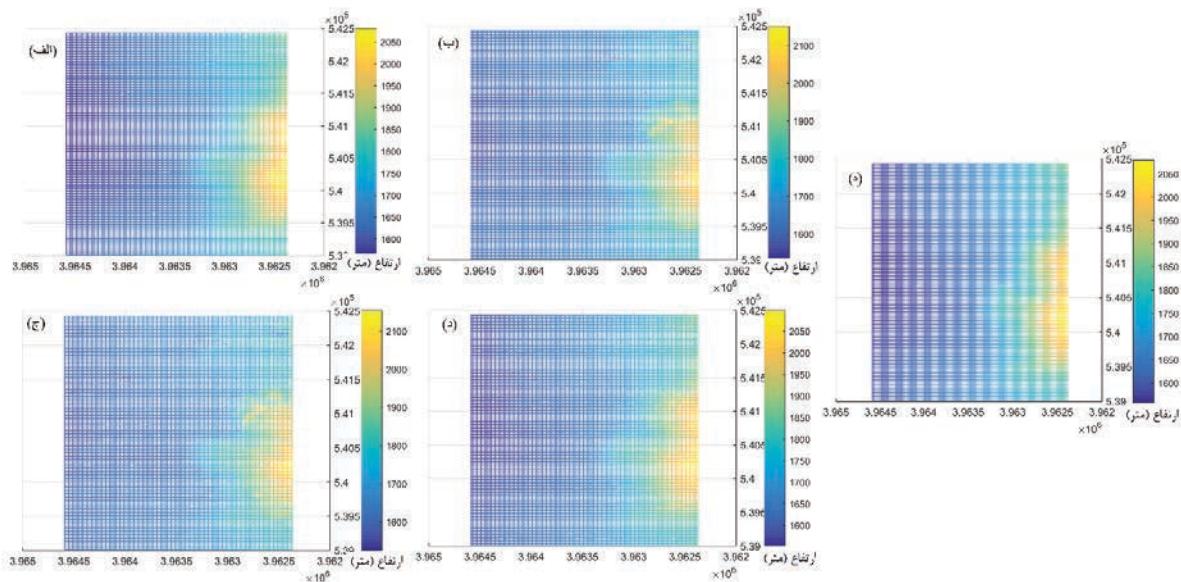
منطقه مورد مطالعه جهت انجام آزمایش‌ها و تولید DEM، کشور ایران و بخشی از شمال شهر تهران می‌باشد. مختصات UTM محدوده مورد مطالعه از شمال شرقی به مختصات (۳۹۶۴۵۹۰، ۵۴۲۴۵۰) تا جنوب غربی به مختصات (۳۹۶۲۳۵۰، ۵۳۹۰۱۰) و در زون ۳۹ شمالی می‌باشد. نگاره ۳ منطقه مورد مطالعه را نمایش می‌دهد.

۴-۲- داده‌های مورد استفاده

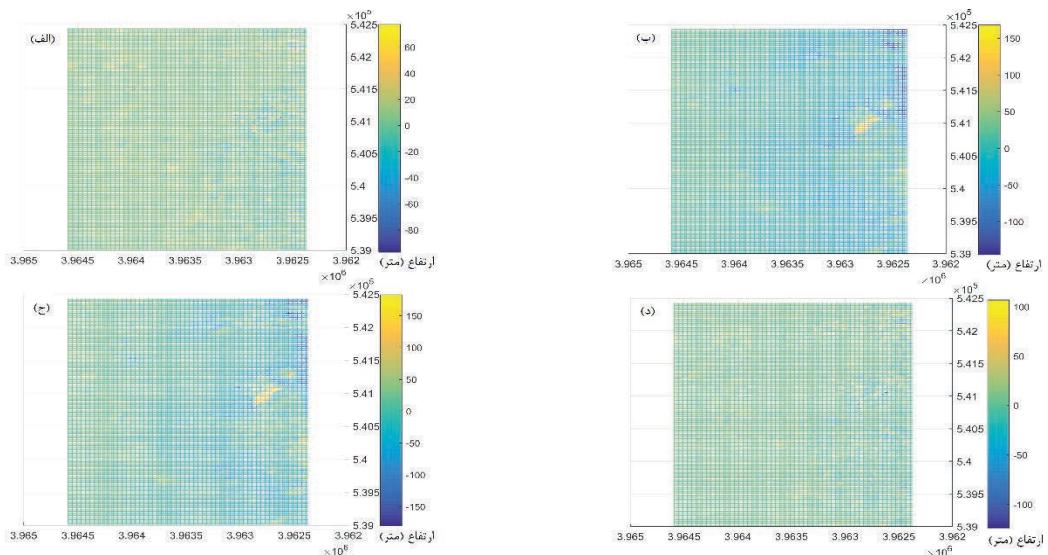
در این مقاله جهت تولید مدل ارتفاعی زمین از دو زوج تصویر ماهواره‌ای ستینل-۱ استفاده شده است. یکی از این زوج تصاویر مربوط به تصاویر با عبور صعودی در مدار ماهواره و زوج تصویر دیگر تصاویر با عبور نزولی ماهواره در مدار مربوطه می‌باشد. مشخصات این تصاویر در جدول ۱ ارائه شده است. در نگاره ۴ محدوده تحت پوشش تصاویر ستینل-۱ معرفی شده در جدول ۱، نمایش داده شده است.

1- Universal Transverse Mercator

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغر)
ارائه روشی جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی حاصل از ... / ۴۳

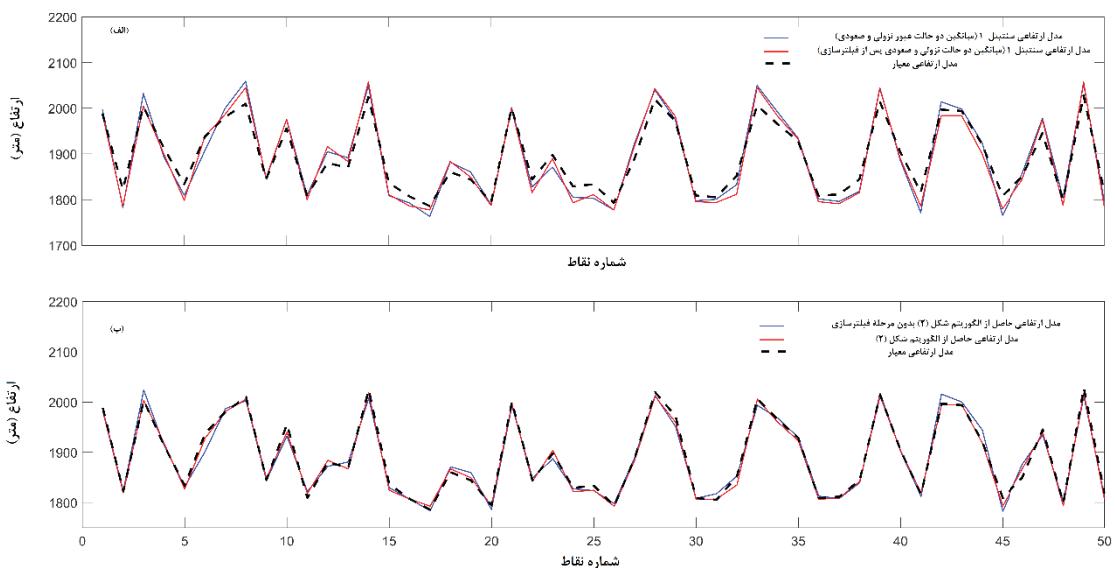
نگاره ۵: به ترتیب از (الف) تا (ه)، مدل‌های ارتفاعی حاصل از اجرای روند روش پیشنهادی نگاره ۲، میانگین حالت صعودی و نزولی ماهواره ستینل-۱ با فیلترسازی، میانگین دو مدل بدون فیلترسازی، تبدیل موجک بدون فیلترسازی و مرجع

نگاره ۶: به ترتیب از (الف) تا (د)، اختلافات مدل ارتفاعی معيار با مدل‌های ارتفاعی حاصل از اجرای روند روش پیشنهادی نگاره ۲، میانگین حالت صعودی و نزولی ماهواره ستینل با فیلترسازی داده‌ها، میانگین دو مدل بدون فیلترسازی و تبدیل موجک بدون فیلترسازی

آمده است را به عنوان مرجع لحاظ نموده و خروجی‌های متناظر با همه مدل‌های مذکور نیز در نگاره ۵ نمایش داده شده‌اند. این مدل‌ها به ترتیب DEM‌های حاصل از اجرای روند روش پیشنهادی نگاره ۲، میانگین حالت صعودی و

فیلترسازی داده‌ها) و بار دیگر با حذف مرحله فیلترسازی از روند پیشنهاد شده در نگاره ۲، برآورد شده‌اند. همچنین، برای اعتبار سنجی و مقایسه، DEM صحیح و دقیق با دقت ارتفاعی بالا از منطقه مورد نظر که به شیوه فتوگرامتری بدست

نگاره ۷: مقایسه ارتفاعات معیار در نقاط تصادفی واقع در منطقه مورد مطالعه با ارتفاعات نقاط متناظرshan، حاصل از (الف) میانگین حالت صعودی و نزولی ماهواره سنتینل-۱، بدون فیلترسازی و پس از فیلترسازی داده‌ها و (ب)، اعمال تبدیل موجک بدون فیلترسازی و به کارگیری روند پیشنهادی نگاره ۲

جدول ۲: مقادیر RMSE حاصل از مقایسه مدل ارتفاعی مرجع با سایر مدل‌های ارتفاعی

RMSE (متر)	مبناًی مدل ارتفاعی
۴۴/۴۰۷۵	سنتینل-۱ (با عبور صعودی ماهواره)
۲۸/۵۷۴۶	سنتینل-۱ (با عبور نزولی ماهواره)
۲۴/۲۰۹۷	سنتینل-۱ (میانگین دو حالت نزولی و صعودی)
۲۲/۱۱۲۰	سنتینل-۱ (میانگین دو حالت نزولی و صعودی پس از فیلترسازی)
۱۱/۱۷۴۹	خروجی تبدیل موجک بدون فیلترسازی (الگوریتم نگاره ۲ بدون مرحله فیلترسازی)
۷/۸۲۳۵	روش پیشنهادی (الگوریتم نگاره ۲)

نگاره ۶ نیز اختلافات DEM مرجع با هر یک از DEM های تولید شده را به ترتیب قبل نشان می‌دهند. مقادیر مربوط در هریک از زیربخش‌ها در واقع همان اختلاف ارتفاع مدل مرجع از هریک از DEM‌ها می‌باشد که بیانگر خطای مربوط به هر نقطه است.

تمام مقایسه‌های صورت گرفته میان DEM‌ها در شرایط نگاره ۷، مقایسه شده است.

جهت بررسی مناسب‌تر نتایج بدست آمده، آزمونی دیگر طراحی گردید که در آن تعدادی نقاط مشترک به صورت اتفاقی از تصاویر ارائه شده در نگاره ۵ انتخاب و ارتفاعات

نگاره ۶ نیز اختلافات DEM مرجع با هر یک از DEM های تولید شده را به ترتیب قبل نشان می‌دهند. مقادیر مربوط در هریک از زیربخش‌ها در واقع همان اختلاف ارتفاع مدل مرجع از هریک از DEM‌ها می‌باشد که بیانگر خطای مربوط به هر نقطه است.

فصلنامه علمی - پژوهشی اطلاعات جغرافیایی (جغرافیا)

ارائه روشهای جهت بهبود مدل ارتفاعی رقومی حاصل از ... / ۴۵

نگاره ۸: مقایسه دقت DEM‌های به دست آمده از روشهای مختلف براساس معیار RMSE (متر)

نگاره ۲ مدنظر قرار گرفته، توانسته نزدیک به ۳۰٪ دیگر خطای مدل را کاهش دهد. در مجموع روشنی پیشنهادی به ترتیب باعث بهبود نتایج مدل‌های رقومی تولید شده در جدول ۲ به میزان تقریبی ۸۲، ۷۲، ۶۸، ۶۵ و ۳۰ درصد می‌شود. در نگاره ۸ RMSE مدل‌های به دست آمده از روشهای مختلف با یکدیگر مقایسه شده‌اند.

همچنین در نگاره ۷ ملاحظه می‌گردد که ارتفاعات حاصل از اعمال فرآیند پیشنهادی به طرز ملموسی به ارتفاعات معیار نزدیک‌تر بوده و در وهله اول فیلترسازی و متعاقب آن اصلاح کلیات با استفاده از فرآیند پیشنهاد شده توانسته است بالاترین بهبود را در مدل ارتفاعی ایجاد نماید.

در انتهای ذکر سه نکته در ارتباط با اعمال تبدیل موجک گسترش دو بعدی در فرآیند پیشنهادی ضروری است؛ اول آنکه تنوع توابع پایه یا موجک مادری که در تبدیل موجک مورد استفاده قرار می‌گیرد یکی از جذابیت‌های این تبدیل بوده و در مقاله حاضر، با آزمودن انواع توابع پایه موجود (Primer et al., 1998)، متنج بدان شده است که از توابع پایه معروف هار^۱ بهترین نتیجه را بدست آوریم و این شاید بدين علت باشد که این توابع در تبدیل موجک دو بعدی و در تفکیک جزئیات و کلیات داده‌ها که منجر به تولید داده‌ایی با قدرت تفکیک ۴۰ متری از داده‌های ۲۰ متری می‌گردد، نگاهی هم وزن به همه داده‌ها داشته و بهترین ساختی را با هدف مورد نظر این مقاله دارا می‌باشد. نکته

همانطور که در نگاره ۶ ملاحظه می‌گردد محدوده اختلافات با مدل ارتفاعی مرجع، برای مدل حاصل از روند پیشنهاد شده در نگاره ۲ کمترین مقادیر را دارا می‌باشد. البته بهتر است به صورت کمی نیز میزان صحت مدل‌های حاصل، به ویژه مدل برآورده شده از اعمال فرآیند نگاره ۲ مورد ارزیابی قرار گیرند؛ بدین منظور، مجدداً با درنظر گرفتن ارتفاعات اندازه‌گیری شده در منطقه به روشن فتوگرامتری هوایی، به عنوان مدل رقومی معیار، مقادیر خطأ در قالب RMSE برای هریک از مدل‌ها محاسبه و نتایج در جدول ۲ ارائه شده است.

مقادیر RMSE به خوبی مؤید بهترین کارآیی در روند اصلاح و بهبود کیفیت مدل ارتفاعی حاصل از مأموریت SRTM-1، برای روشن پیشنهادی این مقاله بوده و حاکی از آن است که تزریق اطلاعات ارتفاعی کیفی ولی با قدرت تفکیک کمتر مدل SRTM، به عنوان کلیات یا داده‌های با فرکانس پائین در فرآیند بازسازی داده‌های ارتفاعی، مبنی بر تبدیل موجک گسترش دو بعدی، نقش مهمی در بهبود صحت مدل خروجی داشته است.

روشن پیشنهادی توانسته است مقدار RMSE در مدل ارتفاعی را از ۲۰.۹۷/۲۴ متر به ۱۱/۱۷۴۹ متر، یعنی نزدیک به ۵۴٪ کاهش دهد و البته مطابق مقادیر مندرج در جدول ۲، اصلاح کلیات سیگنال به شیوه مذکور در کنار فیلترسازی جزئیات که به صورت توأمان در فرآیند نشان داده شده در

۴-۴- ارزیابی نتایج

وجود اشتباه در نقاط ارتفاعی ناشی از وجود خطای فاز ایترفروگرام نیازمند اصلاح می‌باشد. بر این اساس، در مقاله حاضر شیوه‌ای برای دستیابی به مدل ارتفاعی با قدرت تفکیک متناظر با مدل ارتفاعی رقومی حاصل از تصاویر ستینل-۱، یعنی ۲۰ متر و با دقت و صحبتی بهبود یافته، مبتنی بر تبدیل موجک دو بعدی ارائه گردید. در روش پیشنهادی، فرآیند متدالوی فیلترسازی جزئیات مدل ارتفاعی، حاصل از اعمال تبدیل موجک دو بعدی گسسته بر مدل ارتفاعی، از یکسو و اصلاح کلیات مدل مورد تحلیل با جایگزینی DEM حاصل از تصاویر SRTM، به عنوان مدلی با کیفیت ولی با قدرت تفکیک پائین‌تر در هنگام بازسازی مدل با استفاده از تبدیل موجک دو بعدی معکوس، از سویی دیگر منجر به تولید مدلی با قدرت تفکیک بالا و بهبود یافته گردید.

مدل بهبود یافته حاصل از اعمال فرآیند پیشنهادی پس از مقایسه با مدل رقومی مرجع حاصل از فرآیند فتوگرامتری هوایی، نسبت به هریک از مدل‌های ارتفاعی حاصل از حالات صعودی و نزولی ماهواره ستینل-۱، میانگین آن‌ها بدون اعمال فیلتر، میانگین با اعمال فیلتر و نیز اعمال تبدیل موجک بدون فیلترسازی جزئیات، کمترین اختلاف را با مدل ارتفاعی مرجع نشان داده و میزان صحت این مدل از حیث اندازه RMSE، پس از مقایسه با مدل رقومی مرجع، نسبت به مدل‌های مذکور، به ترتیب به میزان تقریبی ۷۲٪، ۷۸٪، ۶۵٪ و ۳۰٪ بهبود یافته است.

در تبدیل موجک دو بعدی مورد استفاده، توابع پایه هار از میان موجک‌های معروف، بهترین نتیجه را تولید نمودند و در فرآیند فیلترسازی نیز آستانه‌گذاری نرم در مقایسه با آستانه‌گذاری سخت به میزان جزئی نتایج بهتری در پی داشتند که هر دو مقوله برسی اثر دقیق‌تر موجک مادر انتخابی و یا قابل طراحی و نیز اثر انواع آستانه‌گذاری‌های پیچیده‌تر در کیفیت مدل ارتفاعی حاصل از روش مدنظر این مقاله، می‌توانند در تحقیقات آتی مورد مطالعه بیشتر قرار بگیرند.

دوم این است که در تحقیق حاضر از آستانه‌گذاری نرم برای فیلترسازی ضرایب متناظر با جزئیات حاصل از اعمال تبدیل موجک گسسته استفاده شده است که در آن بالحظ نمودن آستانه δ ، با جزئیات d_i به طریق رابطه برخورد می‌گردد (Z. Li, 1996):

$$d'_i = \begin{cases} 0, & |d_i| \leq \delta \\ d_i - \delta, & d_i > \delta \\ d_i + \delta, & d_i < -\delta \end{cases} \quad (16)$$

که در رابطه (16)، d'_i مقادیر حاصل از فیلترسازی جزئیات پس از آستانه‌گذاری بوده و مقدار آستانه برابر با میانه قدرمطلق جزئیات d_i انتخاب شده که در صورت صفر بودن میانه جزئیات، مقدار آستانه مساوی با پنج درصد حداقل اندازه جزئیات لحاظ می‌گردد (Z. Li, 1996). انتخاب این نوع آستانه‌گذاری در مقایسه با آستانه‌گذاری سخت^۱، منجر به بهبود جزئی نتایج گردیده است که البته در تحقیقات احتمالی آتی می‌توان سایر انواع آستانه‌گذاری و تأثیر آن بر نتایج و نیز در مورد نکته اول، یعنی انتخاب توابع پایه سیستم موجک، طراحی تابع پایه بهینه برای این منظور را بیشتر بررسی نمود. نکته سوم آن است که با توجه به تلفیق داده با قدرت تفکیک پائین‌تر SRTM با کلیات حاصل از تبدیل موجک، لازم است که موقعیت مسطحاتی نقاط متناظر در این دو دسته همخوانی داشته باشند که برای این مهم، موقعیت مسطحاتی نقاط مستخرج در مدل‌های ارتفاعی با قدرت تفکیک بالا، چنان انتخاب شده‌اند که مرکز هر سلول در شبکه این نقاط، مختصاتی برابر با رأس متناظرش در شبکه ارتفاعی با قدرت تفکیک پائین‌تر SRTM دارد.

۵- جمع‌بندی

در این مقاله، ضمن مرور شیوه‌های استخراج مدل رقومی زمین از تصاویر ماهواره‌ای به ویژه تصاویر راداری، فرآیند استفاده از تصاویر ستینل-۱ برای تولید DEM تبیین و ملاحظه گردید که چنین مدل ارتفاعی رقومی از زمین، علیرغم قدرت تفکیک بالای خود، به دلایلی همچون

1- Hard thresholding

- Step Strategy for SAR Image Matching. *Journal of Geomatics Science and Technology*, 4(2), 11-24.
11. Ghannadi, M., Saadatseresht, M., & Eftekhar, A. (2014). Terrain height information extraction using TerraSAR-X images intensity component. *Conferences of Geophysics, Iran, Tehran*, 59-63.
12. Ghannadi, M. A., & Saadatseresht, M. (2018). A modified local binary pattern descriptor for SAR image matching. *IEEE Geoscience and Remote Sensing Letters*, 16(4), 568-572.
13. Ghorbanian, A., Kakooei, M., Amani, M., Mahdavi, S., Mohammadzadeh, A., & Hasanlou, M. (2020). Improved land cover map of Iran using Sentinel imagery within Google Earth Engine and a novel automatic workflow for land cover classification using migrated training samples. *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, 167, 276-288.
14. Immitzer, M., Vuolo, F., & Atzberger, C. (2016). First experience with Sentinel-2 data for crop and tree species classifications in central Europe. *Remote Sensing*, 8(3), 166.
15. Letsios, V., Faraslis, I., & Stathakis, D. (2019). InSAR DSM using Sentinel 1 and spatial data creation. In *Proceedings of the 22th AGILE International Conference on Geographic Information Science (AGILE 2019)*. Limassol: Cyprus University of Technology.
16. Li, Y., Martinis, S., Plank, S., & Ludwig, R. (2018). An automatic change detection approach for rapid flood mapping in Sentinel-1 SAR data. *International journal of applied earth observation and geoinformation*, 73, 123-135.
17. Li, Z. (1996). Multiresolution approximation of the gravity field. *Journal of geodesy*, 70(11), 731-739.
18. Lombardi, N., Lorusso, R., Fasano, L., & Milillo, G. (2016). Interferometric COSMO-SkyMed Spotlight DEM generation. Paper presented at the 2016 IEEE International Geoscience and Remote Sensing Symposium (IGARSS).
19. Makineci, H., & Karabörk, H. (2016). Evaluation digital elevation model generated by synthetic aperture radar data. *International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences*, 1.
20. Mallat, S. G. (1989). Multiresolution approximations

منابع و مأخذ

1. Balz, T., Zhang, L., & Liao, M. (2013). Direct stereo radargrammetric processing using massively parallel processing. *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, 79, 137-146.
2. Beylkin, G., Coifman, R., & Rokhlin, V. (1991). Fast wavelet transforms and numerical algorithms I. *Communications on pure and applied mathematics*, 44(2), 141-183.
3. Capaldo, P., Nascetti, A., Porfiri, M., Pieralice, F., Fratarcangeli, F., Crespi, M., & Toutin, T. (2015). Evaluation and comparison of different radargrammetric approaches for Digital Surface Models generation from COSMO-SkyMed, TerraSAR-X, RADARSAT-2 imagery: Analysis of Beauport (Canada) test site. *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, 100, 60-70.
4. Chu, T., Das, A., & Lindenschmidt, K.-E. (2017). RADARSAT-2-based digital elevation models derived from InSAR for high latitudes of northern Canada. *Journal of Applied Remote Sensing*, 11(3), 035013.
5. Clement, M., Kilsby, C., & Moore, P. (2018). Multi-temporal synthetic aperture radar flood mapping using change detection. *Journal of Flood Risk Management*, 11(2), 152-168.
6. Dong, Y., Zhang, L., Balz, T., Luo, H., & Liao, M. (2018). Radargrammetric DSM generation in mountainous areas through adaptive-window least squares matching constrained by enhanced epipolar geometry. *ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing*, 137, 61-72.
7. Enayati, H., Khesali, E. (2019). Generating Digital Elevation Model of the Earth Using Sentinel-1 Images and Interferometry. *GEOGRAPHICAL DATA*, 109-121.
8. Gao, X., Liu, Y., Li, T., & Wu, D. (2017). High precision DEM generation algorithm based on InSAR multi-look iteration. *Remote Sensing*, 9(7), 741.
9. Geymen, A. (2014). Digital elevation model (DEM) generation using the SAR interferometry technique. *Arabian Journal of Geosciences*, 7(2), 827-83.
10. Ghannadi, M., & SaadatSeresh, M. (2014). A Multi-

- 54(4), 2220-2234.
31. Zhang, D., Wang, F., Huang, Z., Zhou, L., & Wu, Y. (2012). Reconstruction of InSAR DEM using ERS-1/2 interferogram and SRTM data. In Advances in Computational Environment Science, Springer, Berlin, Heidelberg, 129-136.
- and wavelet orthonormal bases of Transactions of the American mathematical society, 315.69-87, (1).
21. Mohammad Amin Ghannadi, Mohammad Saadatseresht & Hamid Abrishamimoghadam. (2013). Evaluation of Radar Spaceborne Image Matching Methods. (MSc). University of Tehran.
22. Nie, J., Ren, H., Zheng, Y., Ghent, D., & Tansey, K. (2020). Land Surface Temperature and Emissivity Retrieval From Nighttime Middle-Infrared and Thermal-Infrared Sentinel-3 Images. IEEE Geoscience and Remote Sensing Letters.
23. Nikolakopoulos, K., & Kyriou, A. (2015). Preliminary results of using Sentinel-1 SAR data for DSM generation. European Journal of Geography, 6(3), 52-68.
24. Nonaka, T., Asaka, T., Iwashita, K., & Ogushi, F. (2019). The Relationships between Errors of Dem and the Height of Ambiguity of Sentinel-1. In IGARSS 2019-2019 IEEE International Geoscience and Remote Sensing Symposium, 1725-1728.
25. Sidney Burrus, C., Gopinath, R. A., & Guo, H. (1998). Introduction to wavelets and wavelet transforms. A Primer; Prentice Hall: Upper Saddle River, NJ, USA.J.
26. Ghannadi, M., & Saadatseresht, M. (2018). Efficient method for outlier removal in SAR image matching based on epipolar geometry. IET Radar, Sonar & Navigation, 12(11), 1307-1312.
27. Taghadosi, M. M., Hasanlou, M., & Eftekhari, K. (2019). Retrieval of soil salinity from Sentinel-2 multispectral imagery. European Journal of Remote Sensing, 52(1), 138-154.
28. Toming, K., Kutser, T., Uiboupin, R., Arikas, A., Vahter, K., & Paavel, B. (2017). Mapping water quality parameters with sentinel-3 ocean and land colour instrument imagery in the Baltic Sea. Remote Sensing, 9(10), 1070.
29. Wang, X., Liu, L., Shi, X., Huang, X., & Geng, W. (2018). a High Precision dem Extraction Method Based on Insar Data. In ISPAn, (4), 211-216.
30. Yagüe-Martínez, N., Prats-Iraola, P., Gonzalez, F. R., Brcic, R., Shau, R., Geudtner, D., & Bamler, R. (2016). Interferometric processing of Sentinel-1 TOPS data. IEEE Transactions on Geoscience and Remote Sensing,